

EVALUATIE WATERSCHAPSVERKIEZINGEN

Op 20 maart jl. vonden de verkiezingen voor de waterschappen plaats, tegelijk met die van de Provinciale Staten. De opkomst was met 51,3% de hoogste opkomst ooit. Deze mededeling schetst de stand van zaken (opzet en aanpak) van de evaluatie van de organisatie van de waterschapsverkiezingen.

Opzet van de evaluatie

De centrale organisatie van de verkiezingen door de Unie van Waterschappen was gericht op het houden van "rechtsgeldige en rechtmatige verkiezingen". Een afgeleide doelstelling was: "het faciliteren van landelijke, centrale activiteiten ten behoeve van de waterschapsverkiezingen". De projectorganisatie faciliteerde daartoe de onderdelen waarbij een landelijke aanpak leidt tot meer efficiëntie, in vergelijking met individuele voorbereidingen door ieder waterschap. Het projectteam hield zich bezig met verschillende onderdelen: algemeen, communicatie en bestuurlijk-juridische zaken.

Zowel het plan van aanpak (zoals vastgesteld door de Ledenvergadering op 13 oktober 2017) als de praktische uitvoering daarvan zullen door de Unie geëvalueerd worden. Daaronder vallen ook de digitale stemhulp, die net als bij de verkiezingen van 2008 en 2015 is ingezet, en de gezamenlijke communicatiecampagne. Enerzijds evalueren we om van te leren en anderzijds om op basis van de evaluatie te kunnen besluiten of we een dergelijke gezamenlijke aanpak opnieuw willen voor de verkiezingen van 2023.

Aanpak van de evaluatie

Op 18 april jl. vond reeds een evaluatiebijeenkomst plaats met de projectleiders verkiezingen, communicatieadviseurs en juristen van alle waterschappen, die zich bezig hebben gehouden met de verkiezingen. Zij werden gevraagd om hun mening te geven over de landelijke/centrale onderdelen van de verkiezingen zoals opgepakt door het Uniebureau. Daarnaast zal de bestuurlijke klankbordgroep die bij de aanbesteding voor de communicatiecampagne betrokken was, bij elkaar komen om dat onderdeel te evalueren.

Voor de zomer zullen de eerste bevindingen besproken worden in het Uniebestuur. Volgens planning is de volledige evaluatie gereed in het najaar voor bespreking in het Uniebestuur, de CBCF en de Ledenvergadering.

Overige evaluaties

Naast de evaluatie die door de Unie wordt uitgevoerd, werken meer partijen aan een evaluatie van werkzaamheden en activiteiten rond de waterschapsverkiezingen:

- Het Ministerie van BZK voert altijd een evaluatie uit wanneer verkiezingen hebben plaatsgevonden. De resultaten daarvan zullen rond de zomer beschikbaar zijn.
- Het ministerie van IenW heeft ook aangekondigd de verkiezingen te evalueren. De minister heeft aangegeven hier de positie van geborgde zetels in mee te nemen.
- Bureau GH+O, begeleider van de campagne, voert zelf een evaluatie uit over de communicatiecampagne. De uitkomsten zullen betrokken worden in de evaluatie van de Unie.
- Ook bureau Citisens, ontwikkelaar van de stemhulp, zal zelf een evaluatie uitvoeren over de stemhulp. De uitkomsten daarvan zullen eveneens betrokken worden in de evaluatie van de Unie.

Kosten verkiezingen

Naast de genoemde evaluaties wordt ook een onderzoek uitgevoerd door bureau Cebeon, naar de meerkosten van de organisatie van de verkiezingen die door de gemeenten zijn gemaakt. De uitkomsten van dit onderzoek worden rond de zomer verwacht. Deze uitkomsten zullen ook geagendeerd worden voor genoemde CBCF-vergadering van 26 september.